

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/301/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918200787
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7918200787.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému O. B.Á., nar. XX.X.XXXX, E. Ž., T. Q. XXX/XX, o zaplatenie 6.926,17 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 12Csp/24/2018-62 z 29.6.2018 Okresného súdu Trebišov

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 1.101,55 € s 8 % ročným úrokom z omeškania od 19.1.2018 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol, že strany nemajú právo na náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 6.926,17 € ako nesplatennej časti úveru, nesplatennej časti úrokov z úveru k 18.1.2018 v sume 306,70 €, nesplatennej časti úrokov z omeškania k 18.1.2018 v sume 6,15 €, úrokov vo výške 13,90 % ročne zo sumy 6.926,17 € od 19.1.2018 až do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6.926,17 € od 19.1.2018 až do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 306,70 € od 19.1.2018 až do zaplatenia a trov konania. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že žalovanému poskytol na základe zmluvy uzavretej dňa 17.12.2012 úver vo výške 10.000 €, že žalovaný sa zaviazal uhradiť na zaplatenie tohto úveru (nad poskytnuté finančné prostriedky) sumu 8.931,20 €, všetko v 120 mesačných splátkach po 155,77 €. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru veriteľ prikročil dňa 18.1.2018 k jeho predčasnému zosplateniu. Súd z výpisu čerpania splátok a úhrad zistil, že žalovaný uhradil veriteľovi od začiatku úverového obdobia sumu 8.898,45 € a žalobca evidoval ku dňu 18.1.2018 ako nesplatenú časť sumu 7.299,02 €, po tomto dni žalovaný už neuhradil žiadnu splátku.

3. Po právnom posúdení podľa § 369 ods. 1 a § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 39, § 53 ods. 1, 5, § 3 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 4 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. súd dospel k záveru, že žalobca predložil žalovanému formulárovú zmluvu, v ktorej v časti výšky odplaty za poskytnutie úveru 10.000 € bola dohodnutá výška úrokov a poplatkov, t.j. odplata v sume 8.931,20 €, čo predstavuje 89,31 % výšky čerpaného úveru a túto dohodu vyhodnotil, že je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a preto je zmluva v tejto časti neplatným právnym úkonom. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/84/2016 z 9.2.2017 vo veci Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 18C/127/2014, v zmysle ktorého pôžičky a úvery poskytované spotrebiteľskými záväzkovými vzťahmi nemôžu byť poskytované za zjavne neprimeranú odplatu. Konštatoval, že snaha veriteľa získať neoprávnené majetkové zvýhodnenie je preukázaná aj dohodou o nároku na zmluvnú pokutu v bode 4.2.2 úverovej zmluvy a iných sankcií podľa

bodou 4.2.2. úverovej zmluvy, pričom žalobca od uplatnenia týchto nárokov nakoniec upustil, zrejme si uvedomujúc, že zmluvný záväzok žalovaného k výške odplaty zakladá nerovnovážne a neoprávnené majetkové zvýhodnenie v jeho prospech a v neprospech dlžníka. Výška odplaty 89,31 % je všeobecne neakceptovateľná v spoločnosti, kde prevládajú mravné zásady a princípy. Uviedol, že výklad pojmu dobré mravy je obsiahnutý v závere Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 249/97 z 26.2.1998 tak, že ide o súbor etických, všeobecne uznávaných a zachovávaných zásad, ktorých dodržiavanie je mnohokrát zaisťované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi princípmi demokratickej spoločnosti. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku z 18.1.2018 sp. zn. 3Co/1/2017 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15C/444/2015. Z vyššie uvedených dôvodov, súd uložil žalovanému uhradiť pre žalobcu iba sumu 1.101,55 €, ako rozdiel medzi sumou 10.000 € tvoriacou výšku čerpania pôžičky a sumou 8.898,45 € tvoriacou výšku uhradenej časti pôžičky a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, lebo mala v konaní iba čiastočný úspech.

4. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov celého konania. Vytkol súdu nesprávne právne posúdenie veci, keď vychádzal z toho, že zmluva je neplatným právnym úkonom, lebo je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, pretože v časti o zaplatenie odplaty je neplatná. Argumentoval, že dohodnutá RPMN aj úroková sadzba nie sú neprimerane vysoké a nie je možné posudzovať výlučne výšku celkových nákladov bez ohľadu na ostatné dojednané podmienky úveru, nakoľko tieto závisia od dĺžky splácania úveru, ktorá dĺžka je v každom prípade individuálne dojednaná a je logické, že pri kratšej dobe splácania je nižšia a naopak, pri dlhšej dobe splácania vyššia. Vzhľadom na názor súdu by bol každý úver s dlhšou dobou splácania neprimeraným majetkovým zvýhodnením veriteľa a naopak úver s krátkou dobou splatnosti a vysokou úrokovou mierou by bol právne v poriadku. Dlžník bol pri zmluve o úvere oboznámený s úrokovou sadzbou aj RPMN, ktoré sú v súlade s právnou úpravou, zákonným stropom pre tieto parametre úveru a bol uzrozumený s výškou celkových nákladov úveru, ktoré vyplývajú z jeho požiadavky na dobu splácania úveru. Vyjadril názor, že nie je možné chrániť spotrebiteľa na úkor veriteľa len kvôli dohodnutej dobe splácania úveru. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/377/2017 zo dňa 28.3.2018 v zmysle ktorého nemožno akceptovať výklad, podľa ktorého dlhšie obdobie splácania úveru automaticky bude znamenať neprijateľnú podmienku, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/34/2018 zo dňa 26.6.2018, že výška a počet splátok konkrétneho úveru je výsledkom predzmluvných vzťahov a najmä požiadaviek dlžníka ako klienta banky s ohľadom na jeho finančnú spôsobilosť. Zdôraznil, že najdôležitejším ukazovateľom ceny úveru je RPMN, ktorá v danom prípade bola vo výške 15,43 % a priemerná RPMN bola 12,29 %, teda dohodnutá RPMN len mierne prevyšovala priemernú RPMN úverov poskytovaných v danej dobe. Dohodnutá úroková sadzba bola vo výške 13,9 % ročne, pričom priemerný úrok bol v danom období pre úvery domácnostiam so splatnosťou nad 5 rokov vo výške 13,93 % ročne. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011, podľa ktorého neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pokiaľ ide o rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 9.2.2017, sp. zn. 2Co/84/2016, na ktoré súd odkazuje, uviedol, že aplikácia jeho záverov je na tento prípad vylúčená.

5. Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

7. Rozsudok vo výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1.101,55 € s 8 % ročným úrokom z omeškania od 19.1.2018 až do zaplatenia nebol odvolaním napadnutý, preto v tejto časti

rozsudok nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 2 a ods. 3 CSP a nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové okolnosti a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu.

9. Odvolací súd po oboznámení sa odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že toto nezodpovedá pravidlám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Nepriznanie žalovanej sumy (nad sumu 1.101,55 € s prísl.) súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil argumentujúc len tým, že „dohodnutá odplata v sume 8.931,20 €, čo predstavuje 89,31 % výšky čerpaného úveru je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a preto je zmluva v tejto časti neplatným právnym úkonom“. Takéto odôvodnenie nie je postačujúce a je nepreskúmateľné.

10. Odvolací súd považuje za určujúce pre nachádzanie práva, že vždy je potrebné vychádzať z individuálnych rozmerov každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na zistených skutkových okolnostiach. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci so všetkými špecifikami charakterizujúcimi daný spor nevysporiadal. Z princípu práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu umožniť stranám sporu účinné uplatňovanie námietok a argumentov, ako i povinnosť súdu sa s týmito námietkami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie presvedčivo v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) tak, aby odôvodnenie rozsudku malo náležitosti vyžadované vtedy v § 157 ods. 2 CSP, od 1.7.2016 podľa § 220 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutej časti rozsudku však je nutné vyvodiť, že v posudzovanom prípade súd prvej inštancie sa neriadil vyššie uvedenými pravidlami, čím založil jeho nepreskúmateľnosť v napadnutej časti. Je pravdou, že v rámci odvolacieho konania účinnosťou nového procesného predpisu Civilného sporového poriadku došlo k určitému posunu v právnej úprave snahou o zrýchlenie konania a snahou predísť prietahom spočívajúcim v zrušovaní a vracaní veci na súd nižšej inštancie, pričom dôvodom zrušenia bola často nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie. Nepreskúmateľnosť rozsudku však neznamená, že nemôže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Aj pre odvolacie konanie platí, že musia byť zachované a dodržané princípy spravodlivého procesu. Ak totiž nastane situácia, že rozsudok v napadnutej časti má nedostatočné dôvody, je bez dôvodov alebo ide o dôvody chaotické, treba konštatovať, že nedostatok týchto dôvodov prináša porušenie práva na spravodlivý súdny proces, a je preto potrebné napadnutý rozsudok zrušiť. Odvolací súd totiž vzhľadom na nedostatok dôvodov nemôže posúdiť, či v tejto časti súd prvej inštancie vecne správne rozhodol.

11. V preskúmanom rozhodnutí súd prvej inštancie síce odcitoval § 53 ods. 5 OZ o neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, § 39 OZ o neplatnosti právnych úkonov, ako aj § 3 ods. 1, 2 OZ, v konečnom dôsledku však ďalej nešpecifikoval, podľa ktorého zákonného ustanovenia odplatu uplatňovanú nad skutočne poskytnutú sumu žalovanému pokladal za nedôvodnú a najmä nevyhodnotil skutočnosť a nevyvodil z nej žiaden právny záver, či v zmluve dohodnutá ročná priemerná miera nákladov a ročná úroková sadzba boli v súlade s platnou právnou úpravou a ak áno, aká skutočnosť v zmluve viedla k navýšeniu dohodnutej odplaty.

12. Niet pochyb, že medzi stranami bola uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva, preto na ochranu jej slabšej strany, t.j. spotrebiteľa (žalovaného v tomto konaní) je potrebné aplikovať predpisov na ochranu spotrebiteľov. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zároveň, platí, že neprijateľnou nie je taká zmluvná podmienka, ktorá bola individuálne dojednaná (§ 53 ods. 1 veta prvá OZ). Záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, musí byť vždy preskúmateľným výsledkom vyhodnotenia rozhodujúceho spotrebiteľského kritéria, ktorým je primeraná rovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (§ 53 ods. 1 veta prvá OZ). Dôvodom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je vždy, ako už bolo zmienené, značná nerovnováha, ktorú v právnom vzťahu v neprospech spotrebiteľa zakladá, z čoho vyplýva, že záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa nevyhnutne bez kvalifikovaného zdôvodnenia takejto nerovnováhy nezaobíde. Za takéto zdôvodnenie rozhodne nemožno bez ďalšieho považovať len paušálny poukaz na nevýhodnejšie postavenie spotrebiteľa, rovnako ani subjektívne konštatovanie, že zmluvná podmienka zakladá hrubú nadvládu alebo len odkaz na formulárovú podobu zmluvných dojednaní.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že navýšenie čiastky, ktorú žalovaný podľa zmluvy mal veriteľovi vrátiť, primárne spôsobila dohodnutá doba splácania úveru, rozloženého na 120 mesačných splátok. Otázke možného individuálneho dojednania doby splácania úveru sa súd prvej inštancie vôbec nevenoval, pritom z okruhu neprijateľných podmienok upravených v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú sankcionované neplatnosťou, sú vyňaté neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Navyše žalovaný v konaní vypočutý nebol, keď sa bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania a k otázke dohody o dĺžke splácania úveru a spôsobu jej dojednania sa vôbec nevyjadril. Vo všeobecnosti dlhšia doba splácania úveru (hoci aj 6 rokov) sama osebe nemusí byť pre spotrebiteľa nevýhodná, ak si ju individuálne dohodol, trval na nej a veriteľ s ňou súhlasil. Práve naopak, dlhšia doba splácania úveru nepochybne umožňuje docieľiť nižšiu výšku mesačnej splátky úveru, a tak umožňuje aj finančne menej disponovaným spotrebiteľom dostať sa jednorazovo k väčšiemu objemu finančných prostriedkov, samozrejme po zvážení jeho reálnej a nevyhnutnej potreby. S dlhšou dobou splácania úveru však na druhej strane narastá celková suma, ktorú dlžník musí vrátiť, čo si priemerne uvedomelý spotrebiteľ mal (a mohol) uvedomiť.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd v napadnutej časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami opätovne podrobiť súdnej kontrole, vysporiadať sa s dohodnutou dobou splatnosti úveru, počtom splátok úveru, vyhodnotiť, či v tejto časti bola zmluva individuálne dojednaná, či ostatné zmluvné podmienky (RPMN, úrok z úveru) boli v súlade s platnou právnou úpravou. Nové rozhodnutie prvoinštančný súd náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi odvolateľa a zároveň aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

15. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách celého konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).